

РЕШЕНИЕ

№ 843

гр. София, 08.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 08.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **7774** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 32, ал. 8 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).

Образувано е по жалба на И. П. Й. от [населено място] срещу Решение по Протокол № 39 от 11.07.2023 г. на Разширения Факултетен съвет (РФС) на Факултета по приложна математика и информатика (ФПМИ) при Технически университет С. (ТУС). С оспорения административен акт е взето решение за избор на доц. д-р Д. А. И. за заемане на академична длъжност „професор“ по професионално направление 4.6 Информатика и компютърни науки, специалност „Информатика“ към катедра „Информатика“ при ФПМИ, по конкурс за заемане на академична длъжност, обявен в ДВ, бр. 23/14.03.2023 г., с код на процедурата ФМПИ-ЗА-АДЗ-06. Със същия административен акт, кандидатурата на жалбоподателя за заемане на академичната длъжност е отхвърлена.

Жалбоподателят И. П. Й. оспорва решението като постановено при допуснати нарушения на процесуалния и материалния закон. Поддържа, че процедурата по провеждане на конкурса е била опорочена, тъй като от представените по делото доказателства ясно личи конфликт на интереси, а именно заинтересованата страна и участник в конкурса доц. д-р Д. А. И. през цялото време на конкурса е декан на факултета и представител на Факултетния съвет (ФС), а двама от членовете на журито – проф. Г. В. и доц. М. И., които са едновременно преподаватели на този факултет и членове на ФС, участват и като членове на научното жури, което обстоятелство може

да доведе до облага по смисъла на ЗРАСРБ. Посочва, че не е уважено правото на всеки един от кандидатите в конкурса да поиска смяна на член на научното жури, което право е дадено в чл. 4, ал. 7 ЗРАСРБ. Допълва, че е бил лишен от възможността да отговаря на бележки и въпроси, както и да представи презентация по темата на конкурса, тъй като не е бил уведомен за датата и мястото на заключителното заседание на научното жури. Представя доказателства, че на 10.07.2023 г. е подал сигнал, на основание чл. 30, ал. 2 ЗРАСРБ до министъра на образованието и науката, като в същия ден е депозирал и молба до РФС на ФПМИ за отлагане на заседанието. Членовете на РФС не били запознати с тази негова молба и провели заседанието. Твърди, че не е бил уведомен и за процесното решение на РФС. Посочва, че всички членове на научното жури са разгледали неговите материали дали изпълняват условията на ЗРАСРБ и правилника към него и са го оценили, само проф. В. не го е направил. Същият, без изобщо да е разгледал документите му, е казал, че те не отговарят на изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Прави искане за отмяна на решението като незаконосъобразно, а в условията на алтернативност – да бъде обявено за нищожно.

Ответникът – Разширеният Факултетен съвет на Факултета по приложна математика и информатика при Технически университет С., в писмено становище, оспорва жалбата по допустимост. Посочва, че следва да се вземе предвид факта, че оспорваният вече няма правен интерес от оспорването. Невъзразяването от страна на жалбоподателя срещу рецензиите и становищата в предвидения в закона и спазен в случая срок, през който те са били достъпни за всички в сайта – от една страна, а от друга – невявяването му на заключителното заседание, въпреки че е бил уведомен за него, доказва по безспорен начин липсата на конкретен интерес в случая, обективизирана в посочените действия. Незаинтересоваността на жалбоподателя да атакува предходните актове по процедурата, налага извод, че е загубил интерес. Посоченото налага извод, че жалбата е недопустима и на основание чл. 159, т. 4 АПК следва да бъде оставена без разглеждане. Представя писмена защита в подкрепа на защитната си теза.

Заинтересованата страна доц. д-р Д. А. И., редовно уведомена, не изразява становище по жалбата.

Прокурор от С. градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

СЪДЪТ прима за установено следното:

Жалбата е процесуално допустима. Интерес от защита имат онези лица, по отношение на които административният акт оказва неблагоприятно въздействие върху правата и законните им интереси, признати като такива в правна норма. В случая оспореният акт - Решение по Протокол № 39 от 11.07.2023 г. на РФС на ФПМИ при Технически университет С., рефлектира пряко върху правата и задълженията на жалбоподателя и в този смисъл оказва непосредствено неблагоприятно правно въздействие върху правната му сфера, разглеждана като съвкупност от права и задължения на И. Й., който е страна (участник) в развитото се административно правоотношение по придобиване на академична длъжност „професор“ по професионално направление 4.6 Информатика и компютърни науки, специалност „Информатика“ към катедра „Информатика“ при ФПМИ, по конкурс за заемане на академична длъжност. Решението на научното жури пряко рефлектира върху правата и задълженията на

жалбоподателя. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Установени факти:

Процесният конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в ТУС по професионално направление 4.6 Информатика и компютърни науки, специалност „Информатика“ към катедра „Информатика“ при ФПМИ, е обявен в ДВ, бр. 23/14.03.2023 г., с код на процедурата ФМПИ-ЗА-АДЗ-06.

С решение на Катедрения състав (КС) на Катедра „Информатика“ при ФПМИ по Протокол № 29/26.01.2023 г. е решено да бъде разкрита процедура по обявяване на академична длъжност „професор“. С решение на РФС на ФПМИ при ТУС по Протокол № 30/14.02.2023 г., е предложено да бъде открита процедура за заемане на академична длъжност в катедра „Информатика“ при ФПМИ по професионално направление 4.6 Информатика и компютърни науки, специалност „Информатика“. С решение по Протокол № 3/22.03.2023 г. на Академичния съвет на ТУС е взето решение да се обявят предложените конкурси за АД „професор“ (обн. ДВ, бр. 23/14.03.2023 г.).

За участие в конкурса са подали заявления двама кандидати – доц. д-р Д. А. И. (конституирана като заинтересована страна по делото) и жалбоподателят – д-р И. П. Й.. С решение по Протокол № 32/03.04.2023 г. на РФС на ФПМИ при ТУС е утвърден състав на научната жури по откритата процедура. Със заповед № ОЖ-4-6-10/15.05.2023 г. на ректора на ТУ е назначена комисия за допускане на кандидатите до участие в конкурса, която да разгледа постъпилите документи и да състави протокол за допускане или недопускане на кандидатите до участие в конкурса. Комисията е провела заседание на 16.05.2023 г., като съгласно изготвените протоколи, след преглед на представените документи, е допуснала до участие в конкурса и двамата кандидати. Със заповед № ОЖ-4-6-08/04.04.2023 г. на ректора на ТУ е назначено научно жури в 7-членен състав – двама вътрешни членове: проф. д-р Г. В. и доц. д-р М. И., и петима външни членове: акад. проф. И. И., проф. д-р М. Х., проф. д-р Б. Б., проф. д-р Р. Й. и проф. дн Д. Б.. Двама от членовете на научното жури са изготвили рецензии, а останалите са депозирали становища. Първото заседание на научното жури е проведено на 17.05.2023 г. С решение по т. 1 от Протокол от 17.05.2023 г. за председател на научното жури е избран проф. д-р Г. В.. Както бе посочено документи за участие в конкурса са подали жалбоподателят и заинтересованата страна, като и двамата са били допуснати до участие с решение на научното жури по т. 3 от Протокол от 17.05.2023 г. С решение по Протокол от заключително заседание на научното жури от 10.07.2023 г. същото е оценило двамата кандидати, като след явно поименно гласуване е предложило на ФС на ФПМИ към ТУС да подкрепи кандидатурата на доц. д-р Д. А. И. и да бъде избрана за заемане на академична длъжност „професор“ по професионално направление 4.6 Информатика и компютърни науки, специалност „Информатика“ към катедра „Информатика“ при ФПМИ и да не подкрепи кандидата И. П. Й.. На заседание на РФС на ФПМИ при ТУ, проведено на 11.07.2023 г., след тайно гласуване, при което доц. д-р Д. А. И. е избрана за заемане на академична длъжност „професор“ по посоченото по-горе научно направление (получила 32 гласа „Подкрепям“ и 1 глас „Не подкрепям“, а д-р И. П. Й. - 0 гласа „Подкрепям“ и 33 гласа „Не подкрепям“). Със заповед № 1979/12.07.2023 г. на ректора на ТУ е утвърден избора на доц. д-р Д. А. И. за заемане на академична длъжност „професор“ по процедурата ФМПИ-ЗА-АДЗ-06.

С административната преписка по делото са представени декларациите на членовете на научното жури относно наличието на положителните предпоставки и отсъствието на отрицателните предпоставки за участие в научно жури, попълвани върху готова бланка (л. 54 – 72 по делото). От страна на жалбоподателя е представено копие на молба, вх. № 21-00185/10.07.2023 г. по пописа на ТУ, за отлагане на заседание на РФС на ФПМИ при ТУС, поради подаден, на основание чл. 30, ал. 2 ЗРАСРБ, сигнал до министъра на образованието и науката за нарушения при провеждането на конкурса (л. 17 по делото).

Правни изводи:

В изпълнение на правомощията си по чл. 168 АПК съдът извършва контрол за законосъобразност на административния акт по всички основания по чл. 146 АПК, като не е ограничен от изложеното в жалбата.

1. Оспореният административен акт е постановен от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл. 27а, ал. 2 ЗРАСРБ, във вр. с чл. 29в, ал. 4 ЗРАСРБ.

2. Актът е в предписаната от закона форма – писмена. Фактическите основания за издаване на акта се съдържат в пълната административна преписка, на която се позовава административният орган.

3. При провеждане на конкурсната процедура и съответно при издаването на административния акт са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които могат да бъдат определени като съществени и водещи до неговата отмяна. Доколкото предназначението на административнопроизводствените правила е да обезпечи издаването на един законосъобразен по съдържание акт, то до отмяна водят тези нарушения, които ако не бяха допуснати, би могло са се стигне и до друго решение по същество на поставения пред административния орган въпрос.

Редът и условията за заемане на академична длъжност „професор“ са регламентирани изчерпателно в ЗРАСРБ – Глава трета, Раздел IV, чл. 29 – чл. 29в и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Приложими са също Правилникът за условията и реда за заемане на академични длъжности в Техническия университет – С., приет по реда на законовата делегация, предоставена с разпоредбата на чл. 27а ЗРАСРБ (Раздел IV). Критериите и условията, които отделният факултет поставя, са диспозитивно уредени по силата на законовата делегация.

Научното жури е колективен орган, създаден за всяка конкретна процедура, чийто статут е уреден с нормата на чл. 29а, ал. 4 ЗРАСРБ, а съставът му се предлага от първичното звено и се утвърждава от Факултетния, съответно Научния съвет. Изцяло е в компетентността на научното жури оценяването на кандидатите, съгласно нормативноустановените критерии, регламентирани с чл. 29 ЗРАСРБ, съответно раздел IV от Правилникът за условията и реда за заемане на академични длъжности в Техническия университет – С.. С оглед регламентиранияте в специалния закон функции и правомощия, научното жури съставлява помощен орган, чиито актове нямат самостоятелно правно значение, а подпомагат работата на ФС, който провежда избора за заемане на съответната длъжност. Предложението на научното жури е не

само експертно становище от специализиран в съответната област орган, но и условие за сезиране и произнасяне на ФС. В този смисъл актът на научното жури е елемент от сложния фактически състав по чл. 29, ал. 4 ЗРАСРБ. Поради това актовете на научното жури не подлежат на съдебен контрол по аргумент на чл. 21, ал. 5 АПК, тъй като не представлява административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК. От решението на научното жури не произтичат никакви преки правни последици, то няма самостоятелно правно действие – едностранно не поражда и не е в състояние да промени правната сфера на жалбоподателя. По същата правна логика и актовете във връзка с формиране на персоналният състав на научното жури – решение на катедрен състав, решение на факултетен съвет, заповед на ректора – не подлежат на самостоятелно оспорване, а се преценяват като процедурни действия в административното производство.

Безспорно по делото се установява, че заинтересованата страна доц. д-р Д. А. И. от 2019 г., включително и към датата на издаване на опрения акт, е била декан на Факултета по приложна математика и информатика (ФПМИ). Същата, като член на РФС на ФПМИ, неправилно е участвала в гласуването при утвърждаване на предложеното от катедра „Информатика“ научно жури, като и при вземането на решение за избор именно на доц. д-р Д. А. И. за заемане на АД „професор“. Доц. д-р Д. И. е член на ФС на ФПМИ при ТУ-С., и като бе посочено по-горе, от решенията на органа пряко зависят права на заинтересованата страна (като участник в конкурса) и участието ѝ в гласуването е довело до нарушение на основния принцип на административния процес за самостоятелност и безпристрастност (чл.10 от АПК) на административния орган при осъществяване на производството. Кандидатът е следвало да си направи самоотвод и да не участва в гласуването на решенията на РФС. Тъй като не е направен самоотвод РФС е следвало да вземе решение кандидатът да не участва в гласуването, което също не е сторено.

На следващо място, следва да бъде посочено, че предпоставките за участие в състава на научно жури, определени от законодателя, са два вида – положителни (чл. 4, ал. 3 и ал. 4 ЗРАСРБ), които трябва да са налице, за да може едно лице да бъде член на научното жури, и отрицателни (чл. 4, ал. 5 ЗРАСРБ) – които съответно са пречка за включване в състава на научното жури. Разпоредбата на чл. 4, ал. 5 ЗРАСРБ забранява за членове на научното жури да бъдат избирани лица:

- 1) които имат конфликт на интереси по смисъла на § 1, т. 2а от допълнителните разпоредби с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност или за които са налице ограниченията по чл. 33;
- 2) които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност;
- 3) за които е доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните им трудове;
- 4) които са освободени от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, т. 2;
- 5) които са били членове на научното жури по предходните две последователни процедури за защита на дисертационен труд и/или за заемане на академична длъжност в едно и също професионално направление, в съответното висше училище или научна организация, в случаите, когато има достатъчно хабилитирани лица в това професионално направление.

Съгласно ал. 6 на същата разпоредба, обстоятелствата по ал. 5, т. 1 - 4 в процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност

се установяват с декларация от всеки член на научното жури, а по ал. 5, т. 5 се установяват от съответното висше училище или научна организация.

Безспорно се установява, че доц. д-р Д. А. И. от 2019 г. до настоящия момент е декан на Факултета по приложна математика и информатика (ФПМИ). Съгласно Правилника за устройството и дейността на Техническия университет – С., деканът е лице на ръководна изборна длъжност. В разпоредбата на чл. 16 и чл. 17 от Правилника е разписано, че факултетът е основно звено на висшето училище, което обединява не по-малко от три катедри за осигуряване на обучението на студенти, докторанти и специализанти в едно или няколко професионални направления от областите на висшето образование, по които висшето училище е акредитирано да провежда обучение. Хабилитираните лица от академичния състав на факултета на основен трудов договор провеждат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните часове. Орган на управление на факултета е и деканът. ФС е колективен орган за управление на факултета, като негов председател е деканът (чл. 21 от Правилника). Сред основните правомощия на декана са: да осигурява и контролира провеждането на учебната дейност във факултета; да организира и ръководи изготвянето, приемането и утвърждаването на учебни планове и учебни програми; да се разпорежда се с предоставените финансови и материални ресурси на факултета в съответствие с утвърдения бюджет и решенията на ФС; да издава вътрешни факултетни заповеди; да осъществява правомощията, възложени от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, ПУРЗАД и ПУРПНС.

Безспорно се установява по делото и че двама от членовете на журито – проф. д-р Г. П. В. и доц. д-р М. С. И., са хабилитирани лица, част от академичния състав на ТУ – С., във Факултета по приложна математика и информатика, чийто декан е доц. д-р Д. А. И.. Съгласно разпоредбите на Правилника за устройството и дейността на Техническия университет – С., тези лицата се назначават и освобождават по реда, установен от ЗРАСРБ, Закона за висшето образование и този правилник, а за неуредените въпроси – по Кодекса на труда. Членовете на академичния състав на ТУ – С. са длъжни: да изпълняват служебните си задължения съобразно с изискванията на Закона за висшето образование, Кодекса на труда, този правилник, Правилника за вътрешния трудов ред и другите актове на ТУ – С., както и да спазват академичната етика (чл. 127 от Правилника). Посочените разпоредби навеждат на извод, че между двама от членовете на научното жури проф. д-р Г. П. В. и доц. д-р М. С. И. и заинтересована страна доц. д-р Д. А. И. е съществувала връзка на йерархическа зависимост между тях, на власт и подчинение. Участието и на тримата в РФС на ФПМИ при ТУ – С. би могло да доведе до облага по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗРАСРБ, която може да бъде както от материален характер, така и от нематериален характер. Изрично законодателят е предвидил в легалната дефиниция за „облага“, че тя може да се изразява в глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност (включително академична длъжност), дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие. Наличието на облага води до наличие на частен интерес по смисъла на § 1, т. 3 и съответно обосновава извод за

наличие на конфликт на интереси по § 1, т. 2 от ДР на ЗРАСРБ за двама от членовете на журито – което е пречка по чл. 4, ал. 5, т. 1 ЗРАСРБ, съответно чл. 8, т. 1 ПУРЗАД. Между декана на ФПМИ и членовете на академичния състав на ТУ – С. във Факултета по приложна математика и информатика съществува и икономическа зависимост, което поражда основателни съмнения в безпристрастността и обективността на двама от членовете на научното жури проф. д-р Г. П. В. и доц. д-р М. С. И..

Съгласно разпоредбата на чл. 3, ал. 3 от ПУРЗАД в Т. академичните длъжности се откриват с решение на Академичния съвет (АС) по предложение на катедрения съвет (КС) и след решение на факултетния съвет (ФС). За всяка конкретна процедура съставът на научното жури се утвърждава от съответния факултетен съвет по предложение на катедрения съвет. Кандидатите се допускат до участие в конкурса от комисия, в която се включват деканът и ръководителят на катедрата, направила предложението за конкурса. Председателят и останалите членове на комисията, както и техният общ брой, се предлагат от декана и се назначават със заповед на ректора. Журито класира кандидатите с явно гласуване и прави предложение за избор от ФС. ФС взема решение за избор на „професор“ по предложение на научното жури (чл. 24 от ПУРЗАД в Т.). Като не е установил наличието на отрицателните предпоставки за посочените по-горе обстоятелства, РФС е взел решението при съществени процесуални нарушения, което е достатъчно основание за отмяната му.

За пълнота на изложението, относно доводите за невявяване на жалбоподателя в заключителното заседание на научното жури, следва да бъде изяснено, че информация за провеждането на заключителното заседание, обаче, е била налична на общодостъпната интернет страница на висшето училище, като при добро желание жалбоподателят е могъл да се информира за тези обстоятелства от там. Неприсъствието му на заключителното заседание на научното жури не представлява съществено нарушение на конкурсната процедура, тъй като законът не предвижда задължителното присъствие на кандидатите при провеждането на това заседание. Самото заключително заседание е протекло при несъобразяване на факта, че от страна на И. П. Й. е входирана молба за отлагане на това заседание поради подаден сигнал за нарушения до министъра на образованието и науката относно нарушения при провеждане на конкурса. Съгласно чл. 7а от ПУРЗАД в ТУС в случаите на оспорване заповедите на ректора за заемане на академични длъжности по реда на чл. 32 от ЗРАСРБ, преди на упражни правото си по чл. 32 ал. 3 (ректорът на висшето училище може сам да отмени оспорения акт по ал. 1, след като получи становище по жалбата от факултетния, съответно научния съвет), ректорът изисква становище от ФС по жалбата на заинтересованото лице. Становището се приема по реда на чл. 7 ал. 1 в 10-дневен срок от искането на ректора. Становища изобщо не става ясно да са били изисквани. Междувременно на 11.07.2023 г., ден след провеждане на заключителното заседание, РФС на ФПМИ е провел заседание, на което е взел решение академичната длъжност „професор“ да бъде заета от заинтересованата страна.

По изложените съображения съдът отменя оспорения административен

акт като незаконосъобразен на основание чл. 146, т. 3 АПК. Преписката се изпраща на РФС на ФПМИ при ТУС за ново провеждане на конкурсната процедура при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона. По аргумент от чл. 27, ал. 2 ЗРАСРБ конкурсът трябва да се проведе в 6-месечен срок от влизане на съдебното решение в сила.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 38-ми състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение по Протокол № 39 от 11.07.2023 г. на Разширения Факултетен съвет на Факултета по приложна математика и информатика при Технически университет С..

ИЗПРАЩА преписката на Разширения Факултетен съвет на Факултета по приложна математика и информатика при Технически университет С. за ново провеждане на конкурса при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона в 6-месечен срок от влизане на съдебното решение в сила.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд, с касационна жалба, подадена в 14 – дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ :